

PROCES SYNODALNY

faza diecezjalna

Kościół rzymskokatolicki Holandia

Synteza krajowa

15 sierpnia 2022 r.

Święto Wniebowzięcia Najświętszej Marii
Panny

PROCES SYNODALNY

CZĘŚĆ 1

1 CZTERY

- 1.1 Uroczystości
- 1.2 Liturgia
- 1.3 Wariant

2 WSPÓŁODPOWIEDZIALNI ZA MISJĘ

- 2.1 Współodpowiedzialni
- 2.2 Brak słów
- 2.3 Zdrowa społeczność
- 2.4 Widoczny
- 2.5 Dostęp:
- 2.6 Kościół integracyjny

3 DIALOG W KOŚCIELE I SPOŁECZEŃSTWIE

- 3.1 Dialog w Kościele
- 3.2 Dialog z innymi chrześcijanami
- 3.3 Dialog z niewierzącymi
- 3.4 Wkład w społeczeństwo
- 3.5 Wspólnota i łączność
- 3.6 Otwarty dialog
- 3.7 Kościół gościnnie
- 3.8 Obraz Kościoła

CZĘŚĆ 2

1 NAGRODA

- 1.1 Katecheza
- 1.2 Równoważność
- 1.3 Jedna misja
- 1.4 Diakonat
- 1.5 Hospitality
- 1.6 Liturgia
- 1.7 Ludzie ochrzczeni i Kościół
- 1.8 Bóg
- 1.9 Ból z przeszłości
- 1.10 Misjonarz
- 1.11 Współodpowiedzialni
- 1.12 Widoczny

2 WNIOSKI

- 2.1 Communio
- 2.2 Participatio
- 2.3 Missio
- 2.4 Sposób życia
- 2.5 Słuchanie siebie nawzajem
- 2.6 Słuchanie Ducha
- 2.7 Wezwanie do zmian
- 2.8 Przywództwo

RAZEM

Niniejszy raport powstał w oparciu o działalność synodalną w:

Diecezje holenderskie

- Archidiecezja Utrechcka
- Diecezja Haarlem-Amsterdam
- Diecezja Breda
- Diecezja Groningen-Leeuwarden
- Diecezja Rotterdam
- Diecezja Roermond
- Diecezja 's-Hertogenbosch
- Ordynariat Wojskowy

Wiejskie organizacje katolickie

- Stowarzyszenie Katolickich Organizacji Społecznych (VKMO)
- Officium Caritatis i słuchacze katolickiego społeczeństwa obywatelskiego
- Konferencja Zakonników Niderlandzkich (KNR)
- Katolicka Sieć Kobiet
- Kapelania sprawiedliwości
- Młodzież ŚDM@home
- Stowarzyszenie Robocze Katolickich Duszpasterzy Gejów
- Stowarzyszenie Marienburg
- Konferencja Parafii Misyjnej
- Katolickie Stowarzyszenie na rzecz Ekumenizmu (KVO)

PROCES SYNODALNY

17 października 2021 r. w Holandii otwarto również synodalny proces konsultacji w ramach przygotowań do Synodu Biskupów w Rzymie w 2023 r., który będzie dotyczył synodalności.

W konsultacjach podczas "fazy diecezjalnej" procesu synodalnego centralnymi pytaniami były:

- Jak w głoszeniu Ewangelii idzie razem Kościół synodalny?
- Do czego zaprasza nas Duch Święty, abyśmy wzrastali w tym "wspólnym wyruszaniu w drogę"?

Sekretariat Synodu Biskupów zaproponował dziesięć tematów, aby dogłębnie zbadać te centralne pytania. Z nich Konferencja Episkopatu Holandii wybrała trzy tematy, które miały nadać kierunek dyskusji. Nie wykluczało to jednak dyskusji na temat pozostałych wątków.

- świętować
- współodpowiedzialność za misję
- Dialog w Kościele i społeczeństwie

Przewodnik do dyskusji z Sekretariatu Synodu Biskupów sugerował, aby dyskusja odbywała się po linii trzech słów kluczowych synodu:

- komunია: komunია z Bogiem i komunია ludzi
- participatio: czynny udział wszystkich wiernych w misji Kościoła
- missio: głoszenie Dobrej Nowiny i czynienie nowych uczniów

Zaproszenie papieża Franciszka do podjęcia rozmowy o wierze spotkało się z szerokim odzewem. W

diecezjach holenderskich konsultacje odbyły się w:

- Parafie (parafianie, grupy robocze, chóry itp.)
- Organy kościelne (Diecezjalne Rady Duszpasterskie, Rady Świeckie, Rady Kapłańskie, Kapituły, Grupy Młodzieżowe, Instytuty Zakonne, Ruchy Kościelne i Nowe Wspólnoty, Wspólnoty Migrantów itp.)
- Grupy ekumeniczne (lokalne rady kościołów itp.)

W Ordynariacie Wojskowym odbyły się rozmowy prowadzone przez:

- Kapelani
- Wojskowy
- Pracownicy-obywatele

Konsultacje odbyły się w krajowych organizacjach katolickich. Do niniejszej syntezy włączono raporty z dziesięciu forów krajowych.

Zazwyczaj korzystano z przewodnika dyskusyjnego biskupów holenderskich. Wiele spotkań miało następujący format:

- Chwila medytacji: często modlitwa "Stajemy przed Tobą, Duchu Święty
- Posłuchaj
- Inspiracja
- Dialog
- Nagroda

CZĘŚĆ 1 tej syntezy zawiera streszczenia tego, co zostało usłyszane. CZĘŚĆ 2 zawiera wyróżnienia i wnioski.

CZĘŚĆ 1

1 CZTERY

Jak Kościół synodalny celebrować swoją wiarę?

1.1 Uroczystości

Dla wielu obchody oferują chwile refleksji i skruchy, dostarczają inspiracji, pomagają poprzez swój własny język i symbolikę, oferują wsparcie i pocieszenie. Pomagają odkryć i pogłębić relację z Bogiem, z Chrystusem. 'Wspólne podróżowanie' jest możliwe tylko wtedy, gdy opiera się na wspólnym słuchaniu Słowa i sprawowaniu Eucharystii. Dlatego też "wspólne celebrowanie Eucharystii", przeżywanie de- alizacji między Bogiem a ludźmi w liturgii, zdecydowanie wyłania się jako centralny punkt życia kościelnego w dyskusjach. Świętujemy naszą wiarę. Wielu wierzących doświadcza wspólnoty i głębokiej więzi z Bogiem podczas celebracji. Dla nich formacja jest ważna, aby zdobywać coraz większą świadomość Eucharystii. Wielu podkreśla, że oprócz Eucharystii jest kilka form celebracji: szybkie modlitwy, zapalenie świec, różaniec, modlitwy przyptykowe, przechodzenie drogi krzyżowej, wanie- dzielenie się chwilami modlitwy, modlitwy wokół rozmów o wierze i innych spotkań.

- Potrzebne są miejsca ciszy, refleksji, modlitwy, gdzie jest także formacja i przewodnictwo.
- Istnieje potrzeba większego nacisku na katechezę, aby umożliwić wzrost zrozumienia wiary i sakramentów. Potrzebna jest formacja liturgistów i uczestniczących w celebracjach świeckich.

1.2 Liturgia

Dla wielu Eucharystia jest najbardziej znaną formą celebracji i wraz z modlitwami o stałej formie daje poczucie wsparcia i spokoju. Nowe modlitwy dają czasem więcej inspiracji niż "stare" modlitwy. Kontakt z Bogiem człowiek znajduje w dobrej inspirującej liturgii. Ważny jest język modlitwy, mowy i pieśni. Byli też dyskutanci, którzy uważali, że teksty przepisane w oficjalnej liturgii są pompacyjne i nieprzystępne, nie zachęcające dla osób postronnych i nowych. Ponadto niektórzy uczestnicy stwierdzili, że bolesne jest to, że duszpasterze są coraz mniej widoczni w liturgii. Podaje się prawie wyłącznie funkcjonalne kryteria, kiedy obchody należy lub nie należy uznać za udane: czy teksty są zrozumiałe, czy każdy, kto może poprowadzić obchody, został dostatecznie zaadresowany, czy każdy, kto chciał się zaangażować, czuje, że został dostatecznie zaangażowany?

- Wielu pragnie równości w ponoszeniu odpowiedzialności za przygotowanie i organizację liturgii.
- Ludzie domagają się przestrzeni dla dostępnego języka w liturgii i większej różnorodności form liturgicznych.

1.3 Wariant

Potrzeba zróżnicowanej liturgii, dobrych pieśni, pięknej muzyki, dobrze napisanych i zrozumiałych homilii, gdzie głoszenie i kontekst społeczny są połączone. Istnieje chęć zróżnicowania zakresu obchodów. Należą do nich Różaniec, Godzinki, Taizé, celebracje tematyczne dotyczące aktualnych wydarzeń oraz celebracje skierowane do grup docelowych, takich jak osoby starsze, dzieci i młodzież. W tych celebracjach często rolę wiodącą mają osoby świeckie i jest to przeżywane jako bliskie i mniej podniosłe niż celebracja eucharystyczna. Wspólne świętowanie naszej wiary w liturgii jest doświadczane jako najważniejszy wspólny mianownik. Wielu kościelnych chciałoby aktywnie uczestniczyć podczas uroczystości. Zrozumiały, zwyczajny język zwiększa zaangażowanie. Ludzie lubią słyszeć w kazaniu i wstawiennictwie sprawy bieżące. Niektórzy młodzi ludzie szczególnie doceniali duchowy aspekt Kościoła, modlitwę i ciszę. Różnice w postrzeganiu i świętowaniu między społecznościami holenderskimi i migracyjnymi stwarzają możliwości uczenia się od siebie nawzajem.

- Potrzebne są nowe formy, aby liturgia była bardziej atrakcyjna dla ludzi naszych czasów.
- Wielu prosi o wykorzystanie nowoczesnych kanałów we współczesny sposób, aby dotrzeć do młodych ludzi i zaprosić ich na uroczystości.

2 WSPÓŁODPOWIEDZIALNI ZA MISJĘ

W jaki sposób jesteśmy uczącymi się misjonarzami?

2.1 Współodpowiedzialni

Jezus zlecił im ąllę, aby aktywnie uczestniczyli w szerzeniu Ewangelii słowem i czynem. Wielu uczestników chce liderów, którzy idą i słuchają ludzi, i którzy prowadzą ich po tej drodze jako liderzy opinii, którzy szerzą swój entuzjazm w talk show. Ale uznaje się też, że trzeba samemu być influencerem tak jak Jezus był w swoich czasach. We własnych działaniach możesz być przykładem dla innych i przywoływać Jezusa "niewypowiedzianego". Zmniejszająca się liczba księży, diakonów i duszpasterzy, wolontariuszy i wiernych, finanse i budynki wymagają jasnej świadomości naszej misji i ściślej wzajemnej współpracy. Aby to promować, mówią, że należy bardziej uświadomić ochrzczonym ich odpowiedzialność za misję i podjąć działania jako wierzący, a nie czekać na to, co zostanie zadane "z góry", a z drugiej strony wzmocnić wspólnotę wiary poprzez większe słuchanie me- dycznych.

- Bądź autentyczny, ożywiony i pociągający w swoim świętowaniu, mówieniu/głaszaniu i głoszeniu.
- Wyjdź na zewnątrz, połącz się z tym, co dzieje się w społeczeństwie, bądź widoczny i słyszalny, także w mediach.
- Wykorzystaj własną bogatą tradycję, aby promieniować odnowioną pozytywnością i zaangażować cały lud Boży.

2.2 Brak słów

Wielu katolików zaniemówiło. Bardzo trudno jest im ująć w słowa swoją wiarę i misję. Możemy znaleźć we własnych świętych inspirację dla siebie, odkryć w sobie nową kreatywność i dzięki temu ruszyć z miejsca. To nadaje impet i nadzieję na ponowny rozmach naszej wspólnoty wiary. Radykalne zaproszenie Jezusa, sposób, w jaki zaprasza i dotyka ludzi z marginesu społecznego - grzeszników, chorych i obcych - jest tym, co czyni wiarę chrześcijańską wyjątkową i pełną miłości.

- Pojawiają się apele o więcej katechez i rozmów o wierze, zwłaszcza także dla młodych ludzi, aby odkryli swoją relację z Bogiem.
- Istnieje wielka potrzeba dialogu i wymiany w sprawach wiary, pogłębionych rozmów o rzeczach, które nas napędzają i inspirują, historii wiary, którymi chcemy się podzielić z innymi oraz rozmów, które pozwolą lepiej rozeznaczyć swoje powołanie jako osoby ochrzczonej.

2.3 Zdrowa społeczność

Dla niektórych uczestników dyskusji misja Rzymu i biskupów holenderskich wydaje się być inna niż misja doświadczana od wewnątrz wspólnoty. Pewna grupa uczestników wskazała, że czuje się "osierocona", że nasz Kościół nie rozwija się wraz z rozwojem społecznym. Wielu przestrzega, że Kościół jest zbyt zajęty sobą i zaniedbuje swoje miejsce w świecie, przez co alienuje się od wiernych i od świata zewnętrznego.

- Pomysł, że utworzylibyśmy "święty odpoczynek" jest drogą ucieczki. W zdrowej gminie różne pokolenia wierzą razem.

2.4 Widoczny

Papież Franciszek mówi, że powinniśmy wyjść z domów i wyjść na ulice, być widoczni wśród ludzi. Tu się zaczyna. Parafianie są widoczni w swoich działaniach lub poprzez obecność: w słuchaniu siebie nawzajem i trosce o siebie. Zaangażowanie diakonijne nie jest już jednak bezpośrednio związane z wiarą katolicką. Wielu czuje się współodpowiedzialnych za to, by zrobić coś z potrzebami na świecie. W tym często chcą się łączyć z innymi wyznaniem. W kilku miejscach caritas pracuje nad projektami ekumenicznymi. Młodzi ludzie dają na konkret

znaleźć inspirujące przykłady służebnego przywództwa Kościoła. Zakonnicy relacjonują, jak wolontariusze doświadczają pogłębienia swojej wiary w Chrystusa w kontakcie z osobami potrzebującymi.

- Ludzie mówią, że musimy wrócić do miejsc, w których ludzie spotykają się i łączą.

2.5 Dostęp:

Wielu uczestników rozmów tęskni za Kościołem, który jest dostępny. Każdy powinien mieć możliwość doświadczenia, że jest mile widziany. Kościół powinien być bardziej aktywnie otwarty na nowych przybyszów, łączyć się z młodymi ludźmi i z poszukującymi, być bardziej obecny dla ludzi z marginesu. Misja, wyjście do drugiego człowieka i jej propagowanie oznacza także słuchanie, otwarcie na inne dźwięki i opinie. Kościół jest zbyt zapatrzony w siebie mówią uczestnicy rozmów. Ludzie proszą o nowy język jako Kościół, aby przekazać świętą tradycję i prawdy wiary następnym pokoleniom.

- Promować Kościół dostępny poprzez: spotkania, działania niskoprogowe, działania dialogowe z różnymi grupami, równość, z zaangażowaniem wolontariuszy w liturgię, diakonię i katechezę oraz z wyposażeniem.
- Młodzi ludzie wskazują na znaczenie uwagi i wiedzy dla i od młodych ludzi.

2.6 Kościół integracyjny

Wielu zgadza się, że Kościół inkluzywny przyjmuje wszystkich, ponieważ misją Kościoła jest promieniowanie Bożą Miłością. Ludzie doświadczają braku akceptacji i przestrzeni dla różnorodności ludzi. Wielu wierzących widzi w tym poważną przeszkodę dla misji Kościoła, a najczęściej także sprzeczność z Bożą miłością. Praktyka kościelna, jak twierdzą, jest zbyt odległa od tego, co dzieje się w społeczeństwie. Niektóre wspólnoty religijne organizują uroczystości dla osób, które w przeciwnym razie czują się wykluczone. Uważają, że moralność kościelna jest interpretowana zbyt rygorystycznie.

- Zaoferuj wyciągniętą rękę do wszystkich, w tym katolików na marginesie Kościoła, tych, którzy się rozwiedli i ponownie zawarli związek małżeński, lesbijek i gejów.

3 DIALOG W KOŚCIELE I SPOŁECZEŃSTWIE

Jak prowadzić dobry dialog we wspólnocie Kościoła i w jego środowisku?

3.1 Dialog w Kościele

Wydaje się, że angażowanie się w dialog jest bardziej pomocne w niwelowaniu różnic niż dyskusowanie i przekonywanie. Ludzie wskazują, że w praktyce prawdziwy dialog jest często utrudniony lub pomijany częściowo z powodu braku równości w Kościele. W parafiach widzimy różne formy dialogu. Brzmi wezwanie: inspirować i cenić siebie nawzajem oraz ufać Duchowi Świętemu. Jest wielu, którzy chcą współtworzyć i wspierać żywą wspólnotę Kościoła, ale też wielu, którzy nie wiedzą jak. Duża frekwencja na krajowej konferencji na temat parafii misyjnej w dniach 24/25 marca 2022 r. w Bredzie pokazuje, że istnieje wielka potrzeba odnowy i nowego impulsu.

- Ludzie domagają się dalszego wzrostu równości i równowagi między kobietami i mężczyznami.
- Jedna z nich wzywa do zwiększenia widoczności kobiet w Kościele na wiele sposobów, począwszy od codziennej praktyki w parafiach. Dotyczy to udziału kobiet w organach kierowniczych, w misji Kościoła, a także przy ołtarzu.
- Szereg kobiet wzywa do badań teologicznych i rozmowy na temat dopuszczenia kobiet do kształcenia diakonów.
- Wielu dyskutantów postuluje włączenie kobiet i innych osób świeckich do wszystkich procedur selekcyjnych w Kościele. Kobiety proszą, by traktować je poważniej, z szacunkiem i jako równoprawnych rozmówców.

3.2 Dialog z innymi chrześcijanami

Wielu uczestników dyskusji przeżywa związek z innymi wspólnotami chrześcijańskimi jako siłę. Tęsknią za nowym impulsem w rozmowach ekumenicznych. W "byciu razem w drodze" jako Kościół, kontakty z innymi chrześcijanami są przeżywane jako szczególnie cenne, gdy stanowią podstawę do dyskusji o wierze. Chrześcijanie, którzy uciekli z Bliskiego Wschodu i przybyli, aby żyć z nami, przynoszą ze sobą autentyczną i głęboką wiarę.

- Ucz się od ludzi, którzy uczestniczą w parafii z innych kultur.

3.3 Dialog z niewierzącymi

Wielu szuka połączenia. Ludzie postrzegają też Kościół jako platformę ludzi dążących do jedności w świecie. Rozmowa z ludźmi innych wyznań pomaga katolikom uświadomić sobie, za czym sami się opowiadają. Wśród postępującej sekularyzacji społeczeństwa, bycie wiernym sobie nawzajem jest uznawane i cenione. Wielu księży, diakonów i duszpasterzy wskazuje na znaczenie wspierania rozmowy z Żydami, zarówno dla lektury Pisma Świętego, jak i duchowości.

- Istnieje pragnienie współpracy z niewierzącymi i wszystkimi ludźmi dobrej woli, także tymi, którzy nie należą do żadnej religii, w celu promowania sprawiedliwości i pokoju na świecie.

3.4 Wkład w społeczeństwo

Częstą obserwacją w wywiadach jest nieobecność Kościoła w debacie publicznej. Uważa się, że Kościół jest zbyt pochłonięty swoimi zadaniami duchowymi i w rezultacie stracił kontakt ze społeczeństwem. Obserwuje się, że Kościół katolicki nie jest już w centrum społeczeństwa. Między Kościołem a społeczeństwem istnieje coraz większy rozdźwięk, zwłaszcza jeśli chodzi o poglądy etyczne. Z powodu wstydu związanego z nadużyciami seksualnymi, stanowiskami wobec kobiet w Kościele, pozycją duszpasterzy, homoseksualizmem, aborcją, eutanazją, małżeństwem i rozwodem, katolicy porzucają lub niechętnie wyrażają swoją wiarę w dialogu i debacie społecznej. Zdaniem wielu, Kościół w ostatnich dekadach tylko w ograniczonym stopniu mógł pełnić rolę moralnego kompasu dla Kościoła i społeczeństwa, głównie z powodu skandalu związanego z nadużyciami seksualnymi. Dialog kształtuje się m.in. w konsultacjach ze zgromadzeniem cywilnym, w obecności z ludźmi z marginesu, w duszpasterstwie sąsiedzkim, w kontaktach ze szkołami. Dialog ma miejsce również tam, gdzie ludzie działają wspólnie wokół uchodźców, banku żywności, w polityce i życiu codziennym. Wielu dostrzega, jak ważne jest, aby Kościół prowadził dialog ze społeczeństwem, w którym jest zakorzeniony, i patrzył nowymi oczami na współczesnych ludzi, aby wypełnić swoją misję.

- Tęskni się za wspólnotą wszystkich ochrzczonych, która wyjdzie z wiernym świadectwem, miłosiernym i zaangażowanym, a stamtąd przyczyni się do dobrego wspólnego życia.

3.5 Wspólnota i łączność

Synodalne dyskusje na temat dialogu odsłaniają pragnienie wspólnoty i połączenia ze sobą, wspólnoty wiary, która jest pielęgnowana i daje przestrzeń dla różnorodności. Ludzie tęsknią za księdzem, diakonem czy duszpasterzem, który zna wspólnotę wiary. Z rozmów wyłaniają się wezwania do miejsc spotkań i zachęty. Ludzie proszeni są o dostrzeganie i promowanie wspólnoty. Słuchanie siebie nawzajem jest postrzegane jako podstawa.

- Odczuwana jest potrzeba większej więzi między grupami roboczymi, wolontariuszami i parafianami oraz większej więzi z księżmi, diakonami i duszpasterzami.
- Ludzie domagają się większego skupienia na budowaniu wspólnoty, duchowości i pogłębianiu wiary.

3.6 Otwarty dialog

Wielu parafian pragnie wspólnoty wiary, w ramach której można prowadzić otwarty dialog o roli kobiet w Kościele, o małżeństwie i rozwodzie, o wartości życia, o innych formach związków. Ludzie tęsknią za pogłębionymi spotkaniami dyskusyjnymi na temat ludzkich pytań dotyczących wiary i życia, na tematy społeczne, na tematy polityczne, na

spostrzeżenia naukowe, na temat katolickiej myśli społecznej. Proces ten, zdaniem wielu, może być wspierany przez równe zaangażowanie księży, diakonów, duszpasterzy i dobrze przygotowanych wolontariuszy z poszanowaniem pozycji i roli każdego z nich. Zamiast dmuchać na wszystkie wiatry, Kościół powinien zbadać, czy Duch Święty jest widoczny także w duchu czasu.

- Łączność ze społeczeństwem jest postrzegana jako wielkie wyzwanie dla Kościoła.
- Ludzie tęsknią za przystępnymi formami wspólnoty, za uchem do słuchania i pomocną dłonią, aby parafia mogła podnosić ludzi ze społeczeństwa, iść z nimi i przyprowadzać ich do Boga, w oparciu o rdzeń naszej wiary: od Ojca, przez Syna w Duchu Świętym.

3.7 Kościół gościnny

Wielu chce mieć parafię, w której osoby z zewnątrz są mile widziane. Pojawiają się apele o Kościół gościnny, w którym każdy jest mile widziany, także podczas sprawowania Świętej Eucharystii. Gościnność oznacza również, że mile widziane są osoby rozwiedzione, geje i lesbijki.

- Celem jest przyjęcie postawy otwartej, zapraszającej i przyjaznej, nie wykluczającej nikogo i oferującej posłuch każdemu potrzebującemu.

3.8 Obraz Kościoła

Dla wielu Kościół katolicki ma negatywny obraz: dogmaty, hierarchia, kler, nadużycia seksualne. Dominuje obraz, że Kościół nie toleruje kontestacji, jest sztywno zhierarchizowany i zbyt skupiony na zasadach.

- Istnieje pragnienie atrakcyjnej i współczesnej reklamy, która pokaże, że wartości chrześcijańskie są mocno zakorzenione w naszym społeczeństwie.
- Tematy, które są postrzegane jako ważne i będą przemawiać także do innych osób spoza Kościoła, to klimat, dobroczynność, troska, uwaga, sprawiedliwość i pokój na świecie.

CZĘŚĆ 2

1 NAGRODA

- Synodalność ma starożytnie korzenie i sięga drugiej połowy II wieku.
- Sobór Watykański II wezwał synodalność Kościoła do ponownego rozkwitu. Synod Biskupów jest tego owocem.
- Proces synodalny, którego celem jest zaangażowanie wszystkich sekcji Kościoła w refleksję nad jego przyszłością, idzie o krok dalej.

1.1 Katecheza

Trzeba wyjść od słów Jezusa Chrystusa i od wiary, jaka dotarła do nas w tradycji Kościoła. Gdyby wierzący byli w stanie lepiej wyartykułować swoją wiarę, byłiby również w stanie lepiej przyjąć swoją rolę w społeczeństwie i nawiązać dialog z innymi. Z tego wyrasta czasem napięcie z tym, czego naucza Kościół. Również z tego powodu ważna jest katecheza i studium.

- Potrzebna jest inwestycja w przeżywaną wiedzę o wierze, którą następnie można ująć w słowa.

1.2 Równoważność

Mamy tu do czynienia z różnymi obowiązkami i stanowiskami, do których można pociągnąć przywódcę - biskupa, proboszcza, radę parafialną itp. i których nie można delegować na szczebel demokratyczny. - które nie mogą być delegowane na poziom demokratyczny. Bycie w drodze razem jako Kościół potrzebuje darów wszystkich: specyficznych darów wyświęconych ministrów, darów zakonników, darów innych wiernych, kobiet i mężczyzn.

- Zwrócenie uwagi na wartość darów każdego człowieka jest potrzebne, aby nadal wypełniać misję Kościoła, jako zadanie misyjne w dzisiejszym świecie. Równościowy dialog może być oparty na równości jako chrześcijan.

1.3 Jedna misja

Ze św. Pawłem wyznajemy jednego Pana, jedną wiarę, jeden chrzest, jedno ciało i jednego Ducha (por. Ef 4, 4-5). Nie może być zatem zasadniczej sprzeczności między misją Rzymu/biskupa z jednej strony, a misją wspólnoty lokalnej z drugiej. Każdy wierzący chrześcijanin ma zadanie, na swoim poziomie, przekładać misję Chrystusa na swoje środowisko, zgodnie z własnymi talentami, kompetencjami i otrzymanym autorytetem.

- Wszyscy uczestniczą w jednej misji, którą Chrystus powierzył Kościołowi.

1.4 Diakonat

Wielu wskazuje, że we wspólnocie wiary ważna jest postawa służebna. Kontakt z chorymi, samotnymi, starszymi, osobami w potrzebie finansowej jest częścią misji Kościoła i powinien być bardziej widocznie połączony z celebracjami we wspólnocie wiary, aby zanieść zaangażowanie we wspólnocie przed Pana i towarzyszyć mu modlitwą i zostać ponownie rozesłany. Wartość obecności diakonii w społeczeństwie jest szeroko popierana i może być dalej rozwijana. Ubodzy tracą zaufanie do Kościoła, ponieważ istnieje przepaść między nami z Kościoła a nimi. Musimy się uczyć od biednych. Trzeba odważyć się na zmianę miejsca. Punktem uwagi jest związek między zaangażowaniem społecznym a wiarą jako wyznaniem i osobistym doświadczeniem. Tego ogniwa nie wolno stracić. To właśnie jako chrześcijanie chcemy być aktywni społecznie.

- To właśnie z jednego przykazania miłości Boga czerpiemy wysiłek dla ludzi.

1.5 Hospitality

Potrzeba gościnności jest powszechnie odczuwana. Ludzie chcą być gościnni dla osób, które chcą się przyłączyć do uroczystości lub innych działań, zwłaszcza dla młodzieży i młodych rodzin. Gościnność oznacza również, że przekaz powinien być prawdziwy, szczerzy i jasny.

- Bądź jasny w swoim przekazie.

1.6 Liturgia

Język liturgii dla wielu uczestniczących w rozmowach nie jest rozpoznawalny. Ponieważ liturgia urzędowa jest wyrazem treści wiary Kościoła, nie do nas należy rozporządzanie nią. Liturgia, zwłaszcza Eucharystia, jest "źródłem i szczytem" życia Kościoła. W wielu miejscach bycie wierzącym lub uczęszczanie do kościoła zawężało się do uczestnictwa w zgromadzeniach liturgicznych, a rozróżnienie między sakramentalnymi i innymi wersjami wydaje się zacierać. W konsekwencji wielu ludzi nie przeżywa już Eucharystii jako jej źródła i kulminacji.

- Liturgia powinna być możliwa do niesienia i celebrowania przez wszystkich i na całym świecie.

1.7 Ludzie ochrzczeni i Kościół

Czasem o Kościele mówi się, że to papież, biskupi i księża. W rezultacie wszystkie pragnienia rzutowane są również na tych przywódców, bez wystarczającej refleksji nad własną pozycją jako ochrzczonych.

- Baptyści uczestniczą w procesie synodalnym. Mogą mieć poczucie, że w dialogu są traktowani poważnie.

1.8 Bóg

'Bóg' czasem wydaje się być pojęciem wypełnionym wartościami społecznymi, takimi jak człowieczeństwo, czy troska o drugiego człowieka. To są wielkie i dobre wartości, ale Bóg jest nieporównywalnie większy.

➤ Tym, co odróżnia nas od niewierzących, nie jest humanitaryzm, ale nasza wiara.

1.9 Ból z przeszłości

Jest ból związany z przeszłością. Ważne jest tu rozróżnienie między bólem, który się pielęgnuje z jednej strony, a bólem, od którego chce się uwolnić z drugiej. Większość uczestników dyskusji chce wzrastać razem jako Kościół. Chcą Kościoła, który słucha tych pragnień, jest widoczny i wspiera Lud Boży, aby wspólnie odbudować nasz Kościół.

➤ Jest nieufność podsycana doświadczeniami z przeszłości, ale jest też chęć, by teraz wspólnie ruszyć w drogę.

1.10 Misjonarz

Jedną z zasad parafii misyjnej jest to, że przywództwo zapewnia zespół i wspólna wizja. Tutaj jest okazja, aby każdemu przyznać jego własną rolę, a zwłaszcza oddać sprawiedliwość geniuszowi kobiet.

➤ Wszyscy ochrzczeni są współodpowiedzialni za misję Kościoła.

1.11 Współodpowiedzialni

Istnieje potrzeba kontekstu, połączenia i wspólnej odpowiedzialności. Daj jak największej liczbie osób jak największą odpowiedzialność, ale nie obciążaj ich nadmiernie. Współodpowiedzialność odwołuje się do własnej pracy i aktywności własnej. Jednak pierwsze uczestnictwo to uczestnictwo z Panem, który żyje w swoim Kościele. Ze względu na człowieczeństwo wierzących, Kościół jest postrzegany jako zbyt ograniczony, co jest zrozumiałe. Jednak to Kościół żyjącego Pana czyni nas chrześcijanami, a nie my, jakbyśmy byli chrześcijanami sami z siebie, którzy tworzą Kościół, łącząc się i pracując razem. Nie obeszło się bez słuchania Chrystusa w rozmowach. Będziemy musieli ponownie i coraz mocniej oprzeć się na samym Chrystusie. Nowy język jest tu również odpowiedni. Język opowieści i świadectw dla ludzi w tych czasach.

➤ Jest to Kościół Chrystusowy. Prowadzi.

1.12 Widoczny

Widoczność Kościoła nie jest celem samym w sobie, ale jest konieczna do kształtowania missio Kościoła w dzisiejszym świecie, a także do zapraszania nowych ludzi do udziału w drodze Ewangelii.

➤ Widoczność jest promowana w stopniu, w jakim *communio* i *participatio* wszystkich żółtych w Kościele są rzeczywiście realizowane w treści w liturgii, katechezie i diakonacie.

2 WNIOSKI

2.1 *Communio*

- Wielu uważa, że dzielenie się wiarą jest fundamentalne w byciu na wspólnej drodze w Kościele jako komuniam.
- Jest w nich wielkie pragnienie *communio*, wspólnoty ze sobą i z Panem. Społeczność lokalna jest odczuwana jako bardzo ważna. To tam wierni spotykają się, spotykają Boga w celebracji, poświęcają się dla wspólnoty i troszczą się o siebie nawzajem.
- *Communio* wzywa do dialogu. Dialog sprzyja i wyraża komuniam.
- Przekształcenie kilku lokalizacji kościoła w jedną parafię jest trudne. Ludzie czują się mniej zobowiązani wobec siebie. Wspólne celebrowanie Eucharystii bez pracy nad budowaniem wspólnoty jest odczuwane jako niewystarczające. Ludzie tęsknią za swojskością, za bliskością duszpasterską.

- Księża, diakoni i duszpasterze z jednej strony są bliżej parafian niż kiedyś, ale z drugiej strony są też daleko ze względu na pracę w regionie. Zmniejszająca się liczba kapłanów, diakonów i katechetów jest dla wielu osób powodem do niepokoju, zarówno jeśli chodzi o możliwość odpowiedniego dostępu do uroczystości, jak i o bliskość duszpasterską.
- Komunia w Kościele to nie tylko wspólnoty parafialne, ale także wzajemne powiązania na poziomie diecezjalnym i globalnym.

2.2 Participatio

- Istnieją duże różnice między parafianami w sposobie przeżywania wiary: jedni doświadczają jej głównie we wzajemnym kontakcie, a dla innych liczy się przede wszystkim sprawowanie sakramentów.
- Z jednej strony wielka siła emanuje z wolontariuszy, którzy mają bliskie relacje i pracują razem od lat. Z drugiej strony jest doświadczenie, że może to wykluczać nowych i innowacje, podczas gdy Duch Święty wzywa do przyjęcia wszystkich, którzy czują się powołani.
- Z dyskusji synodalnych wyłania się wielkie pragnienie Kościoła inspirowanego słowem Bożym, w którym jest oko i ucho na pojedynczego człowieka, na troski i potrzeby w świecie, w którym wszyscy wierzący są wysłuchani.
- Służebne zaangażowanie Kościoła przemawia do wielu i należy do istoty Kościoła.
- Wielu tęskni za Kościołem, który budzi i wspiera powołanie wszystkich swoich członków i nawiązuje do współczesnego życia.
- Równość płci w dźwiganiu odpowiedzialności w Kościele jest przez wielu postrzegana jako ważna dla wiarygodności przekazywanego przez Kościół orędzia.

2.3 Missio

- W rozmowach okazało się, że nie możemy mówić o misji na zewnątrz, nie mówiąc jednocześnie o misji do wewnątrz.
- Misja opisana jest jako: podążanie śladami Jezusa, troska o siebie nawzajem, nie wykluczanie nikogo, wiara z serca i gotowość do bycia dla innych.
- Wracając do sedna wiary, możemy zrobić coś dla społeczeństwa.
- Pierwszym krokiem w misji Kościoła i wiernych jest życzliwość. "Twoja dobroć powinna być znana wszystkim ludziom, Pan jest blisko".
- Wspólnota, która się modli, jest misyjna. Modlitwa i akcja misyjna przeplatają się.
- Wierzący wyraźnie proszą o uczynienie ich współodpowiedzialnymi w krzewieniu wiary, misyjności i w dialogu z innymi. Dla rozpoznania własnego powołania i prowadzenia misji ważne są rozmowy i wspólna modlitwa.
- Formacja wiary jest ważna. Dotyczy to wszystkich poziomów: rodzice potrzebują pomocy w wychowaniu wiary swoich dzieci; dzieci i młodzież potrzebują katechezy i formacji duszpasterskiej; nauczyciele w szkołach potrzebują materiałów i wsparcia.

2.4 Sposób życia

Synodalność to sposób życia i działania realizowany poprzez wspólne słuchanie Słowa i wspólne sprawowanie Eucharystii. Jest to sposób bycia Kościoła na przestrzeni dziejów, tradycja, która ciągle się odnawia. Członkowie Kościoła zawsze potrzebują nawrócenia. Nawrócenie wymaga postawy duchowej. Duchowość nadaje duszę instytucji.

- Synodalność jest procesem duchowym, który należy promować u podstaw, w Kościołach lokalnych i na wszystkich poziomach. Jest to sposób życia, który wspiera i rozwija współpracę wszystkich.

2.5 Słuchanie siebie nawzajem

Bycie w drodze razem wymaga zmiany postawy: z indywidualnej na wspólnotową, z małej (parafialnej) wspólnoty na Kościół światowy. Wyzwaniem dla procesu follow-up jest coraz większe otwieranie tego spojrzenia na wielki obraz wspólnoty kościelnej: od wspólnoty wiary, przez wspólnotę parafialną do Kościoła światowego. Mówienie o przyszłości Kościoła w ten sposób wymaga zmiany postawy z "ja" na "my". Droga synodalna zaprasza do słuchania. To słuchanie dotyczy całej wspólnoty: każdy członek wspólnoty słucha całej wspólnoty, właśnie także głosu tych, którzy często nie są słuchani. Otwarte słuchanie siebie nawzajem jest korzystnym rezultatem tego procesu. Rozmowy ujawniły wielkie źródło inspiracji i kreatywności wśród nowego pokolenia. Aż się prosi, żeby pozwolić temu rosnąć i kwitnąć, a wtedy w końcu będziemy zbierać korzyści.

➤ Słyszeć i być słyszonym, bez osądzania i potępiania: wspólnota słuchająca.

2.6 Słuchanie Ducha

Wielu postrzega metodę synodalną jako owocne narzędzie do prowadzenia ze sobą dialogu na temat różnego rodzaju trudności, a także - w spotkaniu ze sobą - do inspirowania się i zachęcania przez Ducha Świętego. Słuchajcie Ducha Świętego! Wymaga to postawy duchowej, wiary i zaufania Bogu zakotwiczonej w modlitwie i Eucharystii.

➤ Odważ się pozwolić Duchowi wiać, miej w to wiarę. Odważ się i w tym odpuścić.

2.7 Wezwanie do zmian

Synodalność jest wezwaniem do zmian w Kościele w ruchu, słuchającym Ducha. Wielu tęskni za nowymi formami i nowymi sposobami. Chodzi także o zmianę mentalności, porzucenie starych schematów myślenia i przygotowanie się do Kościoła przyszłości, który będzie wspólnotowy, misyjny i w większym stopniu będzie pracował razem jako jedna wspólnota w służbie Ewangelii.

➤ Droga do nowych form powstaje w rozmowach, spotkaniach i wymianach.

2.8 Przywództwo

Aby synodalność stała się rzeczywistością na wszystkich szczeblach, potrzebni są liderzy, którzy będą w stanie poprowadzić to z osobistą, duszpasterską uwagą i empatią dla parafian. Potrzebni są liderzy, którzy wprowadzają ludzi w ich wiedzę i umiejętności oraz inspirują ich.

➤ Potrzebne jest przywództwo we współpracy, horyzontalnie.

RAZEM

Dyskusje podczas diecezjalnej fazy procesu synodalnego wygenerowały bardzo wiele i dostarczyły ważnego materiału do pogłębienia i kształtowania wiary w parafiach, grupach roboczych, organizacjach itp. Co oznaczają słowa Jezusa dla mojego życia, dla naszej wspólnoty, dla naszego Kościoła?

Słowa kluczowe *communio*, *participatio* i *missio* pełnią ważną misję, jeśli chodzi o żywotność Kościoła w dzisiejszym świecie.

Nawet po zakończeniu diecezjalnej fazy procesu synodalnego wiele parafii i grup będzie kontynuować rozmowy, aby podsycać wiarę, która napędza nas między sobą, inspirując się tym, co mówi nam Duch Święty.

Chrystus położył swoją rękę na każdym z nas. Tworzy to duchowy fundament do trzymania, przyjmowania i budowania wspólnoty wiary i miłości.

W całej naszej różnorodności, w mocy Bożego Ducha, wędrujemy razem, aby uczynić Ewangelię Jezusa Chrystusa widoczną w dzisiejszym świecie.

Utrecht
15 sierpnia 2022
r.

Święto Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny